

სინერგია სოფლის მეურნეობაში

ზუკვნიტ ქართული სოფლის დიდ მომავალს მის უმდიდესობასა და უნეტარესობას ილია მეორეს

ჩვენ სული უნდა ვყოთ ტაძრად, გული კი, –სანთლად წინაშე ღვთისა, რადგან მხოლოდ ამ შემთხვევაში შეიძლება დავინახოთ „გზა, ჭეშმარიტება და სიცოცხლე“. ჭეშმარიტების გზა სინერგიაა, ანუ უფლის და ადამიანის ნების გაერთიანება.

საქართველოს კათოლიკოს პატრიარქი ილია მეორე

სინერგია ბერძნული სიტყვაა და თანამშრომლობას, ხელის შეწყობას ნიშნავს; ეკონომიკაში კი ის დამკვიდრდა იმ მოვლენის აღსანიშნავად, რომლის დროსაც სხვადასხვა ბიზნეს-ფაქტორის გაერთიანების შემთხვევაში მიიღება უფრო მეტი ეფექტი, ვიდრე ამ ფაქტორების ცალ-ცალკე გამოყენების შემთხვევაში.

თანამედროვე გაგებით, ადამიანის სინერგიის მდგომარეობაში ყოფნას განაპირობებს მისი შემოქმედებითი უნარი, ანუ ის, რითაც ადამის მოდგმა ყველაზე მეტად ემსგავსება ღმერთს.

როგორც ექსპერტები მიიჩნევენ, ეკონომიკაში სინერგიის გენერირება შესაძლებელი გახდა მეოცე საუკუნის მიწურულს და მისი საფუძველი მშრომელთა თავისუფლების, განათლების, პროფესიონალიზმის, მოტივირების ზრდა იყო. თუმცა, ჩვენი აზრით, აქ გათვალისწინებული არ არის უპირველესი ადამიანური საქმიანობა – სოფლის მეურნეობა, სადაც დასაბამიდან ჰქონდა ადგილი სინერგიას.

სინერგიის საფუძველია ცხოვრების მარადიულ ფასეულობებზე დამკვიდრების პროცესი, რომელსაც მატერიალური, ხილული განმაპირობებელი არ გააჩნია უფლის შემოქმედება არის მისი აბსოლუტური ნების გამოვლინება – არაფრისგან ყოველივეს შექმნა. უფალმა ადამიანი თავის ხატად და სახებად შექმნა, შესაბამისად, მას შემოქმედების ანუ სინერგიაში მონაწილეობის უნარიც მიანიჭა. ოღონდ, ადამიანის ეს უნარი მხოლოდ ღმერთთან თანამშრომლობაში ვლინდება, უფალთან თანამშრომლობა კი სამყაროს შემქმნელის წესებითაა ადამიანისთვის სასარგებლო. ნებისმიერი ცოცხალი ორგანიზმი უფალთან სინერგიის ყოველდღიურ დასტურს წარმოადგენს და დღეს მეცნიერება უზენაესის ამ საოცარ გამოვლინებებს სხვადასხვა სახელს – ფოტოსინთეზს, უჯრედულ ცვლას, განაყოფიერებას, დამტვერვას და ა.შ. არქმევს. მაგალითისთვის, მწე-

რების ღვანლიც კმარა, მათი მონაწილეობის გარეშე მცენარეული სამყაროს არსებობა წარმოუდგენელია, ამის ახსნა კი მხოლოდ ბუნებრივი გადარჩევის შედეგად ჩამოყალიბებული ინსტიქტით სიბრყევაა.

ბუნება საათივით აწყობილი მექანიზმია, რომლის შემოქმედი თავად სრულყოფილებაში იქნა იყოს მხოლოდ. „თქვა ღმერთმა: აღმოაცენოს მიწამ მცენარეული – ბალახი, თესლის მთესველი, ხე ნაყოფიერი, თესლოვანი ნაყოფის მომტანი მიწაზე თავისი გვარისდა მიხედვით. და იქმნა ასე“. „...თქვა ღმერთმა: აფუთფუთდეს წყალში სულდგმული; მიწის ზემოთ კი, ცის მყარზე, ფრინველმა იფრინოს. და იქმნა ასე“. „...თქვა ღმერთმა: წარმოშვას მიწამ ქვეყანამ სულდგმული თავთავისი გვარისდა მიხედვით – პირუტყვი, ქვემძრომი და მიწის მხეცები თავთავისი გვარისდა მიხედვით. და იქმნა ასე“. აკურთხა ღმერთმა ისინი და თქვა: ინაყოფიერეთ და იმრავლეთ, აავსეთ ზღვები. ფრინველებმა იმრავლონ მიწაზე. (დაბ.1, 11-20-24-28)

სოფლის მეურნეობა ადამიანის მიერ მიწაზე და ცოცხალ სამყაროზე შემოქმედებაა, ხოლო, როგორც აღვნიშნეთ, ნებისმიერ ცოცხალ ორგანიზმში მიმდინარეობს საოცარი, ღვთიური პროცესები. ჩგამომდინარე აქედან, შეიძლება დავასკვნათ, რომ სოფლის მეურნეობა ადამიანის თანამშრომლობა, თანამუშაკობაა უფალთან. ამ სფეროში საქმიანობის დროს ადამიანი მხოლოდ გარკვეულ საზღვრებში შემოქმედებს სასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწაზე, მცენარეზე, ცხოველზე, პროცესების დიდი ნაწილი კი მისგან დამოუკიდებლად მიმდინარეობს. და ბოლოს ის იღებს იმაზე მეტს ვიდრე შრომა აქვს დახარჯული.

ბიბლიის მიხედვით, პირველი სოფლის მეურნე თავად უფალია, მეორე კი ადამი. „უფალმა ღმერთმა ბალი გააშენა ედემში, აღმოსავლეთში და დასვა იქ ადამი“ (დაბ.2,8) „აღმოაცენა უფალმა ღმერთმა მი-

№3 მაისი 2014

აპარატი სექტორი

ნიდან ყოველი ხე, სანახავად საამო და საჭმელად ვარგისი“ (დაბ.2,9) „აიყვანა ადამი უფალმა ღმერთმა და დაასახლა ედემის ბაღში მის დასამუშავებლად და დასაცავად“ (დაბ.2,15).

ამდენად, მარტო საღებროდ და საშვებლად არ დაასახლა ღმერთმა ადამი სამოთხეში, არამედ, აგრეთვე მის დასამუშავებლად და დამცველად. ამრიგად, ადამს უნდა ეშრომა სამოთხეში, მოეწყო მისთვის და დაეცვა გაფუჭებისა და აოხრებისგან. ეს საქმიანობა არ დაუშლიდა ადამს ნეტარებას, რადგან არ იყო მძიმე (მძიმეშრომა და ჯაფა ღმერთმა ადამს შეცოდების შემდეგ დაადო). უსაქმურობა მასში მოწყინებას გააჩენდა. ბუნებასთან სიახლოვე და შრომა კი საშუალებას მისცემდა შეესწავლა და შეეგნო შემოქმედის სიბრძნე და შეეყვარებინა იგი.¹

ადამის ედემში შრომა უნდა ყოფილიყო ჰარმონიული და სინერგიის ეფექტის მატარებელი. ამდენად, შრომა ადამიანის თანდაყოლილი თვისებაა. გამომდინარე აქედან, ჭეშმარიტი მშრომელი საქმიანობისგან ნეტარებას უნდა იღებდეს. **ალიარებულება, რომ ყველაზე მეტად შრომისგან სიამოვნებას მიიღებს მუშაკები განიცდიან. დადასტურებულია ისიც, რომ სოფლის მეურნეობით დაკავებულნი, არიან რა ჰარმონიაში ბუნების ძალებთან ანუ ღმერთთან, ფსიქიკურად და ფიზიკურად ყველაზე ჯანსაღი ხალხია, ანუ სოფლის მეურნეობის სინერგიული ეფექტი მშრომელი ადამიანის ჯანმრთელობაზეც ვრცელდება.**

რით დაისაჯა ადამი დაცემის შემდეგ? „**ტანჯვით მიიღებდე მისგან საზრდოს მთელი სიცოცხლე**“ (დაბ.3,17) – ეს არის უფლის მიერ ადამისთვის მოვლენილი სასჯელი. როგორც აღვნიშნეთ, ადამი დაცემამდეც შრომობდა და მის შემდეგაც აგრძელებს საქმიანობას, მაგრამ რაღაც შეიცვალა – **მან დაკარგა უპირობო სინერგიული ეფექტის მიღების შესაძლებლობა. უფლის მონაწილეობა ცოცხალ სამყაროში ცხადია შენარჩუნდა, ადამიც განაგრძობს ბუნებასთან თანაარსებობას, მაგრამ მისი შრომა უკვე არა სამოთხისეული განცხრომის, არამედ ტანჯვის და ოფლის მომტანია. ზოგჯერ კი საერთოდ უნაყოფო ან ცუდი ნაყოფის გამომწვევიც „ქძვი და ეკალი აღმოგიცენოს და მიწდვრის ბალახი იყოს შენი საზრდო.“** (დაბ.3,18). ადამიანი ველარ იღებს სინერგიის შედეგად დამატებით ფასეულობას, ხშირად კი ადგილი აქვს დისსინერგიასაც, როდესაც ის მისი შრომით სარჩოს ველარ მოიპოვებს და მხოლოდ ბალახიღა რჩება საარსებოდ.

თუმცა, მონყალეა უფალი და ის არასდროს მიატოვებს განსაცდელში ადამის მოდგმას ოლონდ კაცობრიობას უკვე გრძელი შემეცნების გზის გავლა უნევს, მან არსებობისთვის უნდა ისწავლოს და დაიცვას უფლის კანონები, კანონები, რომლებიც ისევე ჩვენს საკეთილდღეოდ არის დანესებული. **„შეასრულეთ ჩემი წესები და ჩემი სამართალი დაიცავით. შეასრულეთ ისინი და მშვიდად იცხოვრებთ ქვეყანაში. მოგცემთ მინა თავის ნაყოფს, მაძღრისად შეჭამთ და მშვიდად იცხოვრებთ**

იქ.“ (ლევ.25, 18-19).

საზოგადოების დიდი ნაწილი ყოველთვის ცდილობს მოთხოვნილებების სწრაფად დაკმაყოფილებას, თუმცა, მალევე წარმოიქმნება ახალი მოთხოვნილებები. ინდივიდი, სახელმწიფო აწყდება რესურსების შეზღუდულობის პრობლემას. **შეიძლება ითქვას, რომ თვით ეკონომიკა, როგორც მეცნიერება, წარმოიშვა იმისათვის, რომ მაქსიმალურად გადაჭრას შეუზღუდავი მოთხოვნილებების დაკმაყოფილების პრობლემა შეზღუდული რესურსების პირობებში.**

მიგვაჩნია, რომ უფლის დაშვებით მოხდა რესურსების შეზღუდვა, რათა ადამიანი გამოეფიზიკლებულიყო და სინერგიაში დარჩენილიყო ღმერთთან. სინერგიული კავშირის წყვეტა კი დამაფიქრებელ შედეგებს იწვევდა. მხოლოდ ორ ეპიზოდს დავასახელებთ წმინდა წერილიდან, რომელიც სტატიაში დასმულ საკითხს უკავშირდება:

1. თავდაპირველად, რესურსების შეზღუდულობის პრობლემა უფლის მცნების დარღვევას უკავშირდება: ადამს და ევას არაფერი აკლდა, სანამ ღვთის მცნება არ დაარღვიეს, რის შედეგადაც ცროგორც თვითონ, ისე მათი შთამომავალნიც ხრწნილებასა და სიკვდილს დაექვემდებარნენ, რესურსები კი იქცა შეზღუდულად (იშვიათად). ოფლითა და შრომით სარჩო-საბადებლის მოპოვების საკითხი წარმოჩენილი აქველი აღთქმის დასაწყისშივე: „ოფლითა პირისა შენისათა სჭამდე პურსა შენსა, ვიდრე მიქცევამდე შენდა მიწად, რომლისგან იქმენ“ (დაბ. 3:9). ამდენად, შრომის და სამეწარმეო საქმიანობის უფლება, აუცილებლობა და თუნდაც სტიმული, ფიზიკურად გადარჩენილიყო, დაფიქრებულიყო, დაცემული ნამომდგარიყო, ადამიანი ღმერთის დაწყევლის შემდეგ მოიპოვა. წარღვნის შემდეგ უფალმა მინიმუმამდე შეზღუდა რესურსი, თუმცა ახალ თაობას კვლავ მისცა ღვთისკენ მოქცევის შანსი.

2. სინას მთიდან დაძრულმა და აღთქმული მინისაკენ მიმავალმა ისრაელიანებმა მესამე დღეს ატეხეს ჩივილი და გოდება საკვების სიმწირის გამო – მათ აღარ აკმაყოფილებდათ ციური მანანა და მრავალფეროვან საკვებს, განსაკუთრებით ხორცეულს ითხოვდნენ მოსესგან (რიცხვ. 11:5-6). ერის წინამძღოლი საგონებელში ჩავარდა, თუ საიდან ეშოვა ამდენი საკვები 600 ათასი ადამიანისთვის. უფალმა არ გაანბილა მოსე და მწყერთა უთვალავი გუნდი მოუვლინა ხალხს, რომელთა ნაწილი მეტისმეტი ძლომისა და გემოთმოყვარეობისგან დაიხოცა და კიბროთ-ჰაათავა („სინარბის სამარხები“) წარმოშვა (რიცხ. 11:33-34).²

უფლის წესები არა მხოლოდ გაუგებარი აკრძალვა, არამედ აბსოლუტურად რაციონალური ხასიათისაა, ამას ყველაფერი მოწმობს. ჩვენ ბევრი რამ ჯერაც არ გვაქვს გააზრებული, რადგან შემეცნების პროცესი შემოქმედებითობას, ანუ ღმერთთან თანაზიარობას მოითხოვს.

² ჩიხლაძე ნ., რესურსების შეზღუდულობა ეკონომიკურ და მართლმადიდებლურ სწავლებათა მიხედვით. ე. „ბიზნესი და კანონმდებლობა“, იანვარი, 2011. გვ. 52.

¹ საღვთოსჯული. თბ., „მთაწმინდა“, 2012. გვ. 91

მაგალითად, იმათგან რაც უფალმა დასაბამიდან დაანება ბევრი რამ ათასწლეულების შემდეგ გაიზარა და სარგებლიანობა აღიარა ადამიანმა. „მერე შვა მისი ძმა აბელი, აბელი მეცხვარე იყო, კაენი მიწის მუშაკი“ (დაბ.4,2) შრომის სპეციალიზაციის ნიმუშია, რომელიც უპირობოდ არის მოტანილი ბიბლიაში და რასაც განუხრელად იცავს ადამიანი დასაბამიდან, მისი დადებითი გავლენა კი მეცნიერულად მხოლოდ მეთვრამეტე საუკუნეში განიმარტა. „ექვს წელიწადს თესავდე შენს ყანას, ექვს წელიწადს სხლავდე შენს ვენახს და იღებდე მოსავალს. მეშვიდე დღეს კი საუქმო შაბათია მიწისათვის, უფლის შაბათი. ყანა არ დათესო და ვენახი არ გასხლა. ჩაფანტული მარცვლიდან ამოსული არ მომკა და გაუსხლავი ვაზიდან ყურძენი არ მოკრიფო. უქმი წელიწადი იყოს მიწისთვის“ (ლევ.25,35). ეს აკრძალვაც ალბათ გაუგებარი იყო ადამიანისთვის ათასწლეულების განმავლობაში, მაშინაც კი ვერ ხსნიდა მის არსს, როდესაც აღნიშნული წესის დარღვევის შემთხვევაში მოსავალს ვერ იღებდა. მის რაციონალურობაში ის მხოლოდ მიწის ნაყოფიერების მეცნიერულად შესწავლის შემდეგ დარწმუნდა. ამ კანონის შესრულების გამო უფლის რჩეული ერი სარჩოს გარეშე რომ არ დარჩეს ის აბსოლუტური სინერგიის შესაძლებლობას კვლავ უშვებს ადამიანისთვის „თუ იკითხავთ, რა ვჭამოთო მეშვიდეს წელს, თუ არ დავთესეთ და თუ არ ავიღეთო მოსავალი, ვბრძანებ ჩემს კურთხევას თქვენზე მეექვსე წელს და მოიყვანს მოსავალს სამი წლისთვის. დათესავთ მერვე წელს, მაგრამ მეცხრე წლამდე ძველ მოსავალს შეჭამთ, ძველი უნდა ჭამოთ, ვიდრე მისი მოსავალი შემოვიდოდეს“ (ლევ.25, 18-22).

სინერგიაში უფალთან მყოფობა და აგროპროდუქტების ზომიერი მიღება დღეგრძელობის მომტანია. ამ სისტემით და ღვთის სათნო ცხოვრებით მამამთავრები, მეუღაბნოე ღირსი მამები, რიგითი აღმსარებლებიც კი მზებგრძელი სიცოცხლით ჯილდოვდებოდნენ (მათუსალა 969 წელი, ნოე - 900, ისააკი - 180, მოსე - 120 წელი). მაკარი ალექსანდრიელმა ასი წელი იცოცხლა; წმინდა სვიმეონ მესვეტე მთელი დიდი მარხვის განმავლობაში არაფერს იხმევდა და ასსამი წლისა აღესრულა; საკვების გარეშე ატარებდა დიდმარხვას ღირსი ანთიმოზიც. იგი ას ათი წლისა მიიცვალა. სხვა მოღვაწენი კიდევ უფრო ხანდაზმულ ასაკშიც გაჰყრიან წუთისოფელს: პავლე თებაიდელი – ასცამეტი წლისა, ალიპეოს მესვეტე – ასთვრამეტისა.

გავიხსენოთ, რომ როდესაც ანანიამ, აზარია და მისაელმა ღვთისმოშიშებით არ იხმიეს აკრძალული უხვი სამეფო ტრაპეზი და ათი დღის განმავლობაში მხოლოდ ბოსტნეული და წყალი მიიღეს, ათი დღის შემდეგ ებრაელი ბავშვები უფრო ლამაზები და ჯანმრთელები იყვნენ, ვიდრე ის ყმანვილები, სამეფო ულუფას რომ იღებდნენ: „და შემდგომად დასრულებისა ათთა დღეთასა იხილვნეს სახენი მათნი კეთილებ და ძლიერებ ჳორცნი უფროს ყოველთა მჭამელთასა ტაბლასა მეფისასა“ (დან. 1:15).

ქართველები სამინათმოქმედო ცივილიზაციის შექმ-

ნის სათავეში იდგნენ და მინათმოქმედება მათთვის არა მხოლოდ უბრალო სამეურნეო საქმიანობა, არამედ ერთგვარი ღვთის მსახურება იყო. ჩვენი წარსული და მომავალი განპირობებული და გაშინაარსებულია მიწასთან დაკავშირებული რელიგიური, რაციონალური და ემოციური საწყისებით. ყოველივე ამან განაპირობა ქართველთა განსხვავებული ჩვევები, სურვილები და მისწრაფებები პრაქტიკულ ცხოვრებაში, რაც მიწასთან მარადიული ურთიერთობების თავისებურებებიდან გამომდინარეობს. „ჩვევები ერისათვის იგივე რჯულია, იგივე კანონია, მხოლოდ დაუნერელი“ (ილიაჭავჭავაძე). („ჩვეულება რჯულზე უმტკიცესია“, ხალხური ანდაზა).¹

ქართველი ერის სპეციფიკა, მომდინარე მისი გენეტიკური კოდიდან, ასახვას პოულობს ტრადიციებში, რომლებიც განსაკუთრებული ეთნოგრაფიული თავისებურებებითა და ეპოქის კვალობაზე მოწინავე რაციონალიზმით წარმართავენ ცხოვრების სამეურნეო სფეროს, რამაც უზრუნველყო ქართველთა უძველესი და უმთავრესი საქმიანობის – სოფლის მეურნეობის გადაქცევა ქართული სახელმწიფოს წარმოქმნის საძირკვლად.

ნიშანდობლივია ის გარემოება, რომ, უპირველესად, ქრისტიანობა გავრცელდა იმ ქვეყნებში, სადაც მევენახეობა იყო განვითარებული; ამიტომ ქართველობამ უყოყმანოდ მიიღო პურიტა და ღვინით ქრისტიანული ზიარების საიდუმლო; ამასთან, მეღვინეობასა და ქართულს უფრას შეუნარჩუნა განსაკუთრებული დატვირთვა. ქრისტიანობას სასიკეთოდ შეერწყა უძველესი ქართული ტრადიციები და წარმართულ ჩვეულებათა ის ღირებულებები, რომლებიც ეროვნულ ინტერესებს გამოხატავდა. ქრისტიანობა იქცა ქართული ზნე-ხასიათის საყრდენ ღერძად, რომლის ირგვლივ ბრუნავს ჩვენი ეროვნული ცნობიერება. აღნიშნულთან დაკავშირებით დიდი ილია ბრძანებდა: „ქრისტიანობა, ქრისტეს მოძღვრების გარდა, ჩვენში ჰნიშნავდა მთელის საქართველოს მიწა-წყალს, ჰნიშნავდა ქართველობას. ქრისტიანობა პოლიტიკური ქვითკირიც იყო საქართველოს მრავალი ნაწილების გასაერთიანებლად და შემოსაკრებად. ერთობა სარწმუნოებისა ერთობას ერისას მოასწავებდა“.²

არქანჯელო ლამბერტი წერს: „ვინ იცის, იქნება ძველებმა იმიტომ უწოდეს ქართველებს გიორგიანი, რომ პირველად ნოემ ამ ქვეყანაში ავარჯიშა ეს ხელობა და იქნება „დაბადებამ“ აქ ქვეყნის მკვიდრთ ამისათვის უწოდა პირველი მიწის მუშაკნი. „და იწყო ნოემ კაცმან საქმედ ქვეყნისა და დაასხა ვენახი“. აქ ბერძნულ თარგმანში წერია: (ნოე) „ანთროპოს გეურგოს“ (ნოემ, კაცმა მინათმოქმედმა-ავტ.) იქაურებს დღემდის მარტო სახელი კი არა, ჩვეულებანიც თავისი პირგანდელი წინაპრებისა შერჩენიათ. მართლაც, მიწის

1 პ. კოლუაშვილი. „ილია ჭავჭავაძე მეურნის თვალთ“, „მერიდიანი“ თბ. 2013

2 „ამას ვამბობთ და ვლალადებ“ – ილია ჭავჭავაძე. რედაქტორ-შემდგენლები: გ. ლობჟანიძე, გ. გაბუნია, ქუთაისი, 1997.

აბრარული სექტორი

მუშაობას როგორც საქართველოში, ისე კოლხიდაში ისე ეტანებიან, რომ ყველას კეთილშობილურ საქმედ მიაჩნია თავის ყანაში მუშაობა. სხვა რომ არაფერი იყოს, ნოესგან მათი ჩამომავლობა, მათი ჩვეულება ამტკიცებს, ყოველგან ვენახებს აშენებენდა ცდილობენ ბევრი ღვინო მოიყვანონ, რომელიც ძლიერ უყვართ“.¹

ქრისტემ გამოისყიდა კაცობრიობის ცოდვები, მათ შორის, ადამის პირველი ცოდვაც, შესაბამისად ჩვენს მოდგმას კვლავ გაუმძაფრდა შემოქმედების უნარი. ნინაალმდეგობა დაიძლია ადამიანურ და ღვთიურ ნებას შორის. ადამიანს ისევე მიეცა სინერგიის ეფექტით სარგებლობის უფლება და ეს უფლება უპირველესად სამეცნიერო კვლევების მკვეთრ გააქტიურებაში გამოიხატა. ადამიანს ახალი აღთქმის ფუნდამენტურ სწავლებაზე დაყრდნობით მიეცა საკუთარი ცხოვრების განვითარების შესაძლებლობაც. თუ ძველი აღთქმა არის კანონების კრებული, ახალი აღთქმა მეტ თავისუფლებას აძლევს ადამიანს, რადგან ის ყოველმხრივ სიყვარულზეა დაფუძნებული, მაგრამ გაიზარდა მისი პასუხისმგებლობაც. მაგალითად, მეცნიერულად დასაბუთებული ღონისძიებების გატარების პირობებში აღარ არის საჭირო სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების შესვენება. თუმცა ადამიანმა უნდა გააცნობიეროს ის,

¹ არქანჯელო ლამბერტი – სამეგრელოს აღწერა. თბილისი, 1938.

რომ ბუნებაში გადაჭარბებული და უხეში ჩარევა ამცირებს სინერგიულ ეფექტს და ზოგჯერ დისსინერგიასაც იწვევს.

სოფლის მეურნეობაში რაც უფრო მეტია ქიმიზაცია, ტექნიკური თუ სხვა სახის ანთროპოგენური ჩარევა, მით უფრო მცირდება ღვთიური პროცესების შემოქმედებითი ძალა და შესაბამისად, სინერგიული ეფექტი, რამაც კატასტროფულად შეიძლება იმოქმედოს კაცობრიობაზე. ადამიანს მხოლოდ მას შემდეგ შეუძლია მიმართოს ხელოვნური ჩარევის მეთოდებს, რაც ამონურავს ბუნებრივი შემოქმედების რესურსებს, შემოქმედებითი სინერგიული მიდგომის შემთხვევაში კი ეს დაუმრეტელი საბადაოა. სწორედ ამას აცნობიერებს უკანასკნელ ხანებში კაცობრიობა და უდიდესი გასაქანი ეძლევა ბიოორგანულ სოფლის მეურნეობას.

ეკონომიკის ყველა სფეროს წარმომადგენლებს და მათ შორის განსაკუთრებით სოფლის მუშაკებს უნდა გვახსოვდეს, რომ ახალი აღთქმა და ქრისტიანული ეკონომიკა საქმით გამოვლენილი მორალური ნორმებია.

პაატა კოლუაშვილი,
სტუ პროფესორი
ბადრი რამიშვილი,
თსუ პროფესორი

SYNERGY IN AGRICULTURE – COOPERATION WITH GOD

Paata Koguashvili, Professor of GTU
Badri Ramishvili, TSU Professor

SUMMARY

Synergy as a word of Greek origin and means cooperation and assistance. And in economics, it has been inculcated for designation of that phenomenon, when in case of combining different business-factors there is obtained greater effect than if these factors are used separately.

In modern understanding, synergy is caused by creative abilities of people, i.e. the thing that maximally makes the descendants of Adam look like God. Along with cooperation, the great point in synergy consists in the process of creating a new value, which does not have material, visual and determinant constituents. If we follow-up this line of thought, the God’s creativity is an absolute synergy, in other words the creation of everything out of nothing.

God created man in his image and likeness, therefore gave him creative or synergistic ability as well. Any living organism represents every-day confirmation of God’s synergy, and at present, in science, this miraculous manifestation of a higher being is known by different names – photosynthesis, cellular metabolism, fertilization, pollination and so on.

Agriculture is a human impact on earth and living world, and as we noted earlier, in any living organism there occurs miraculous divine processes. Based on this, we can conclude that agriculture is cooperation of people with God. In the activities in this field, human being impacts on agricultural land, plants, animals only to a some extent, and a large part of processes occurs independently of him.

Existence in synergy with God and moderate consumption of agricultural products represent a precondition to longevity. By this system and God-fearing life, church celebrants, desert fathers and holy fathers, and even ordinary confessors have been granted with long life.

Georgians were among originators of agricultural civilization, and agriculture for them was not only ordinary economic activity, but a sort of being used of God. Our past and our future are conditioned and contented with land-related religious, rational and emotional sources. All this predestined special habits, desires and propensities of Georgians in practical life that is followed from peculiarities of eternal interrelations with earth.